

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

การบริหารงานของมหาวิทยาลัยนั้นจะได้รับเงินงบประมาณรายจ่าย ซึ่งรัฐบาลเป็นผู้จัดสรรให้เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินการต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยจะได้รับจัดสรรเป็นแต่ละปีไป การใช้จ่ายเงินงบประมาณต้องการความถูกต้อง และได้ประโยชน์สูงสุด ดังนั้นยอดเงินต่าง ๆ จึงมีความสำคัญมากถ้ายอดเงินเหล่านี้เป็นข้อมูลที่ลำสมัยไม่ทันต่อเหตุการณ์ ก็จะส่งผลให้การนำไปใช้ตัดสินใจดำเนินการหรือควบคุมการใช้จ่ายเงิน ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ อาจก่อให้เกิดความผิดพลาดขึ้นเช่น การเบิกเงินเกินยอดที่จัดสรร การเบิกเงินผิดวัตถุประสงค์ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยนับว่าเป็นส่วนราชการขนาดใหญ่ ประกอบด้วยหลายหน่วยงาน ได้แก่ คณะต่าง ๆ สถาบัน ศูนย์ เป็นต้น การใช้จ่ายเงินงบประมาณของหน่วยงานเหล่านี้จะขึ้นตรงกับกองคลังซึ่งทำหน้าที่ควบคุมการใช้จ่ายเงินดังกล่าว

สำหรับหน่วยงานระดับคณะ จะมีหน่วยการเงินคณะขึ้นตรงกับคณะดีทำหน้าที่ควบคุมการใช้จ่ายเงินภายในคณะทั้งเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินนอกงบประมาณโดยที่เงินงบประมาณแผ่นดินทางหน่วยการเงินคณะทำหน้าที่ควบคุมยอดการเบิกจ่ายของหน่วยงานย่อยภายในคณะ ส่วนจำนวนเงินนั้นต้องเบิกจากกองคลังตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินของทางราชการ หน่วยงานย่อยเมื่อจะใช้จ่ายเงินจะต้องตั้งฎีกาเบิกเงินมาที่หน่วยการเงินคณะ หน่วยการเงินคณะจะทำการรวบรวมฎีกาทั้งหมดส่งกองคลัง เพื่อจัดทำฎีกาเบิกต่อกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังต่อไป ทำให้ฎีกาเป็นจำนวนมาก ซึ่งเกิดการสูญหายได้ง่าย อีกทั้งฎีกาแต่ละฉบับต้องมีการตรวจหลักฐานให้ถูกต้องตามระเบียบการเบิกจ่าย จึงต้องใช้

เวลาในการดำเนินการมากพอสมควร ดังนั้นการติดตามว่าฎีกาใดดำเนินการถึงขั้นตอนใด จึงทำได้ยาก สำหรับเงินนอกงบประมาณหน่วยงานย่อยสามารถตั้งฎีกาเบิกจ่ายโดยตรงกับ หน่วยการเงินคณะ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกองคลังแต่ต้องทำการลงบัญชีรับ-จ่ายประจำวันตามระเบียบบัญชีราชการโดยทำเป็นบัญชีแยกประเภท เนื่องจากข้อมูลในการเบิกจ่าย เงินนอกประมาณมีจำนวนมากอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการลงบัญชีได้ง่าย การตรวจสอบยอดคงเหลือของบัญชีต่าง ๆ รวมทั้งการจัดทำรายงานต้องใช้เวลา มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งใกล้สิ้นปีงบประมาณ

ดังนั้นการนำเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ควบคุมยอดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน และการลงบัญชีรับ-จ่ายเงินนอกงบประมาณ (บัญชีแยกประเภท) น่าจะเป็นการช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวมาแล้วได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่อง " การพัฒนาระบบการเงินสำหรับหน่วยงานระดับคณะโดยใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ " มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยพอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ คือ

- 1.2.1 เพื่อนำคอมพิวเตอร์มาใช้ควบคุมการเบิกจ่ายเงินของหน่วยงานระดับคณะ
- 1.2.2 ออกแบบ และพัฒนาโปรแกรมระบบการเงินของคณะ

1.3 ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยตามโครงการนี้ เป็นการพัฒนาโปรแกรมระบบการเงินสำหรับหน่วยงานระดับคณะ เพื่อนำไปช่วยควบคุมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน และการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายเงินนอกงบประมาณ ซึ่งมีขอบเขตการวิจัยดังนี้

- 1.3.1 การพัฒนาโปรแกรมระบบการเงินจะใช้ข้อมูล และวิธีการดำเนินงานของคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีหน่วยการเงินคณะวิศวกรรมศาสตร์เป็นผู้รับผิดชอบ
- 1.3.2 ใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ ขนาด 16 บิต ที่มี Hard disk

- 1.3.3 พัฒนาโปรแกรมด้วย COBOL Compiler version 2.20
- 1.3.4 พัฒนาระบบการเงินทั้งหมดให้สามารถทำงานตามที่ได้ออกแบบไว้
- 1.3.5 จัดทำรายงานตามความต้องการของหน่วยการเงินคณะ และกฎเกณฑ์ของทางราชการ หรือระเบียบของมหาวิทยาลัย

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน คือ

- 1.4.1 ศึกษาขั้นตอน และการดำเนินการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณของหน่วยการเงินคณะที่ทำอยู่ในปัจจุบัน
- 1.4.2 วิเคราะห์ และออกแบบโปรแกรมระบบการเงิน
- 1.4.3 พัฒนาโปรแกรมระบบการเงิน
- 1.4.4 ทดสอบ และปรับปรุงโปรแกรมระบบการเงิน
- 1.4.5 สรุปผลการวิจัย และเสนอแนะ
- 1.4.6 เขียน และจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 1.5.1 โปรแกรมระบบการเงิน สำหรับคณะวิศวกรรมศาสตร์ เพื่อควบคุมการเบิกจ่ายเงิน
- 1.5.2 ทำให้ทราบสถานภาพ และยอดเงินปัจจุบันที่กั้นต่อเหตุการณ์ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
- 1.5.3 ให้รายงาน และข้อมูลเกี่ยวกับสถานะการเงินของคณะแก่ผู้บริหารในการตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ รวมทั้งใช้ในการพิจารณางบประมาณในปีต่อ ๆ ไป
- 1.5.4 ช่วยหน่วยการเงินคณะ ลดข้อผิดพลาดในการลงบัญชีรายรับ-รายจ่ายประจำวันของเงินนอกงบประมาณพร้อมทั้งจัดการจัดทำรายงานต่าง ๆ ทางบัญชี
- 1.5.5 ช่วยควบคุม ให้การใช้จ่ายเงินของคณะ เป็นไปตามเป้าหมาย